

Eyðkenni javnaðarfloksins:

Ongantið verið bangin fyri at taka við ábyrgd

-Meðan sambandsflokkurin altíð hevur havt nokk við at vaska hendur politiskt og tá serliga í andstøðu, so hevur javnaðarflokkurin virðismett sínar veljarar so høgt, at eitt av fremstu endamállum floksins hevur verið ikki at sita í andstøðu, men ístaðin altíð strembað eftir at koma í landsins leiðslu segði Frank Davidsen, tingmaður javnaðarfloksins úr Vágum undir viðgerðini av ólavsøkurøðu løgmanns

Harri formaður.

Tað er røða lögmanns á ólavsøku 1992, sum verður vígjörð her í dag.

Frásøgumaður javnaðarfloksins hevur gjørt sínar viðmerkingar til røðu lögmanns, eins og frásøgumenninir úr hinum flokkunum eisini hava havt orðið, eins og flestu tingmenn taka orðið undir hesi vígjörð.

Við tað at sjálv løgmanns-røðan plagar at vera sera nágreiniliga vígjörð, fari eg ikki so nógv inn á sjálva røðuna, men meira víðgera ta politisku stöðuna, nú vit eru komin í helvt av valskeiðinum.

Orsøkin til hetta er, at politiska gongdin eins og orðaskifti í síni heild, bera meira og meira á tað borðið, at fleiri av teimum politisku flokkunum ikki megna at taka við ábyrgd, men heldur velja at sita í andstøðu.

Hetta út frá tí sannroynd, at teir flokkar, sum júst nú sita í andstøðu, og sum nú ófrøt lasta sitandi samgongu, tveittu alla ábyrgd frá sær, tá teimum var til luttá at hava leiðsluna í hesum landi.

Men kanska var tað eitt endamál í sær sjálvum, at teir heldur valdu andstøðu enn samgongu, tí tá høvdu teir ikki havt tann møguleika, teir hava í dag, nevniliga at reka ein politikk, sum ímillum annað hevur til endamáls at finna syndabukkar, samstundis sum teir sjálvir seg seg onga ábyrgd hava av nøkrum sum helst. Skaðafærin tykist samstundis at vera sett í hátsætið, og er tað serliga mál-gagnið, har størstu andstøðuflokkur ber sín sjónarmið fram.

Heilir tveir rithøvundar eru settir til at skriva ein teig, sum hóskandi kundi kallast skaðafærni.

Tað, sum har er sett á prent, eru illgitingar og snaran av veruleikanum, sum vera kókað saman í eina so beiska súpan, at tað beinleiðis er haturskent. Í so gott sum 100% av hesum teigi er tað javnaðarfl., sum fær hesa beisku súpan oysta niður yvir seg, og verður flokkurin lagdur undir at vera orsök til alt tað negativa, sum hent er í okkara samfelagi. Ja, tingmenn javnaðarfloksins verða beinleiðis lagdir undir at sita kaldið og kyniskir og lata tíðina renna, tí teir spekulera í pástandinum at veljarin gloymir skjótt.

Tað má sigast at vera ovbóðið tá ein flokkur, sum ikki tekur sær ábyrgd av nøkrum, sum er hent í hesum landi, sjálv tí, sum hann setti í verk, tá hann sat úti í Tinganes í 1980, og harafturat legði sami flokkur frá sær alla ábyrgd í 1990, eftir at 1/3 av valskeiðinum var farin. Nú skal hesin flokkur ákæra tann ella teir flokkar, sum tordu at taka við ábyrgd aftan á at sambandsflokkurin stakk halan millum beinini, fyri at spekulera í atkvøðum.

Jú, vist er tað ólíka lættari at sita í andstøðu og geva ilt av sær, meðan aðrir taka ábyrgd ikki bert av sínum egnu mistøkum, men so sanniliga eisini av mistøkum, sum sambandsflokkurin gjörði fyri 10-12 árum síðani.

Nú fór Edmund Joensen í síni talu aftur í tíðina at finna grundgevingar fyri mistøkum javnaðarfloksins, so hví ikki taka eitt

dømi fram, sum vísir okkum, at sambandið ikki hevur staðið í aftastu røð, tá rátt hevur verið um at skuldarbinda landskassan.

Herfyri hevði fráfarandi stjórni á Føroya Gjaldstovu blaðgrein, har hann rættuliga gav politikarunum av grovfíluni. Ein skuldi trúð, at har slapp ein so reinur flokkur sum sambandsflokkurin ikki upp í part, tí tað vóru jú bara hinir, sum gjördu mistøk, men gakk.

Ímillum annað segði fyrrverandi stjórni á Gjaldstovu, at vedhaldskrøvini til landskassan tóku rættuliga dyk á seg í tíðarskeiðinum 1980-84.

Heilar 20 vedhaldslógir smíðaði táverandi sambandslandsstjórn, uttan at gera eina tí einastu reglugerð til at tryggja, at landskassin fekk peningin aftur.

So kunnu vit spyrja, hví tað var umráðandi at seta allar hesar vedhaldslógir í gildi, tí sum flest øll vóru vitandi um, so var okkara trolarafloti nóg stórir til at taka tann fisk upp á land, sum svam á Føroyaleiðini.

Tá so sama landsstjórn setti totalt forboð ímóti at innflyta fiskiskip, so var tað ein greið ábending um, at flotin var stórir nokk.

Ímillum allar hesar vedhaldslógir var ein, har landskassin vedhelt fyri 70% av kostnaðinum til umbygging, og tað var líkamikið, um tað var ein gamal útslitin línu- ella skittfiskabátur, so fekk tú alikavæl 70% av umbyggingini fíggið við landskassaveðhaldi.

Uppá so gott sum onga tíð vóru skip, sum lítið og einki virði høvdu, handlað fyri nógvir milliðir krónur,

samstundis sum somu skip vóru umbygd við landskassaveðhaldi upp til eitt heilt óveruligt virði uppá 15-20 mill. kr.

Peningastovnamir vóru sjálvsagt ikki afturhaldiandi, tí teir vistu sum var, at landskassin skuldi gjalda gildið tá hesi 20-25 ára gomlu ótíðarhóskandi skipini fóru av knóranum aftan á at hava trároynt okkara fiskigrunnar. Til dagin í dag eru hundradar milliðir útgeldnar til hesi 30 skipini, í kreppulánum, vedhaldum, eins og í upphøggingarstuðli, og tað verður framvegis gildið, eins og bankarnir framvegis gera sær dælt av hesum mistaki, sum hevur kostað landskassanum meira enn tað, sum er lagt út til svartjaftaskipini.

Men meðan svartjafatilfeingið framvegis er undir Føroyum, samstundis sum tað gevur okkum ómetaliga stór virði í Barentshavinum í býti við Rusland, og framyvir í samvinnu við Japan kanska kann gerast eitt munandi ískoyti til tann føroyska búskapin, so hevur vedhaldsáventýrið, sum sambandsflokkurin var faddur at eins og hann eisini framtíð tað í verki, einans givið okkum niðurfiskaðar grunnar og ein veldugan yvirkapasitetá okkara flakavirkjum. Tað ráddi jú um at fáa so nógv tons sum gjørligt upp á land. Og tað komu tey í ólukkumát, hóast ávaringar frá fiskilöðingum, eins og vánaligan góðskan við áhaldandi sølutrúppuleikum

hjá Fiskasøluni, bleiv skúgvad til viks.

Stutt sagt sá tað soleiðis út sum hesin flotin av út-rangeraðum umbygðum gomlum línu- og skittfiskabátum skuldi bjarga okkum búskaparlaga øldina út.

Men tá ið avtornaði aftan á at veiðutrýstið har tann so ofra umrøddi bretska trolaraflotin var at rokna sum seksæringar aftur ímóti okkara flota, komu so timb-ummenninir.

Hóast 3 ár við rokfiskiskapi, ja, tað var enn tá trolað næstan á land hesi árin, ja so vóru flakavirkini í kreppu, meðan reklamatiónimar hjá Fiskasøluni frá útlandskum keyparum hópaðu seg upp. Góðska eins og virðisøkking fingu eitt stórt afturstig hesi árin.

Sjálvsagt hevur javnaðarflokkurin eisini gjørt mistøk, og hví skuldi hann ikki tað, tá hann meginpartin av tíðini hevur verið við til at mynda skiftandi samgongur, mótvægis sambandsflokkinum, sum ongantið sigur seg hava havt ábyrgd av nøkrum sum helst, men altíð hevur havt nokk við at vaska hendur politiskt og tá serliga í andstøðu, so hevur javnaðarflokkurin virðismett sínar veljarar so høgt, at eitt av fremstu endamállum floksins hevur verið ikki at sita í andstøðu, men ístaðin altíð strembað eftir at koma í landsins leiðslu.

Tí tað er heilt greitt, at tá veljarin setur krossin, so er tað út frá tí sannføring, at teirra atkvøða skal vera við har sum avgerðimar verða

tíknar.

Til seinast vil eg siga, at eingin flokkur bara kann gloyma sína fortíð, heldur ikki javnaðarflokkurin, men aðalmunurin millum flokkarnar á Føroya Løgtingi í dag er eyðsýndur.

Samgonguflokkarnir tordu at taka við ábyrgd, tá sitandi samgongaein stórir partur av henni ikki megnaði at sita við ábyrgd.

Vánalig røkt av okkara rávørutilfeingi saman við sera nógv broyttum náttúruviðurskiftum hava havt við sær, at tilfeingi, sum hevur verið livsgrundarlagið undir okkara samfelagi, innan tey seinastu árin kanska er minni við nárum helvt.

Tí ræður um, at politikarar bæði í andstøðu og samgongu royna at finna loysnir heldur enn at skjóta hvørjum øðrum í skógvarnar hvør ið hevur ábyrgdina av tí truplu stöðu, samfelagið er komið í.

Visti tú...

...at SMS FOTO hevur eina

Canon

lit-kopimaskinu, sum m.a. kann: taka eitt petti úr einari ella fleiri myndum og seta saman, sum tú vilt??

SMS FOTO

Tlf. 19820